

Vänsterpress om Afghanistan

– september 2021

De utländska trupperna, med USA i spetsen, har nu lämnat Afghanistan. Evakueringen av personal är därmed också avslutad.

Det svenska utrikesdepartementet säger att man lyckades få ut all svensk personal och alla lokalanställda som jobbade på Sveriges ambassad, samt en del av de afghaner som tidigare har jobbat för Sveriges militär – sammanlagt över 1000 personer (av dem c:a 500 svenskar). Men kvar finns andra med koppling till Sverige, bl a en del svenska medborgare och f d militära tolkar. Om och hur man i så fall ska få ut dessa är oklart...

Se även: [Vänsterpress om Afghanistan – augusti 2021](#), Nancy Lindisfarne och Jonathan Neale: [Afghanistan: slutet på ockupationen](#), Tariq Ali: [Fiasko i Afghanistan](#) och Gilbert Achcar: [Marionetter som har skapats av en utländsk ockupation rasar samman när ockupationen upphör](#)

Martin Fahlgren 2/9 2021

Innehåll

eFOLKET	1
<i>Tjugo års krig, en kvarts miljon döda – vad handlade det om?</i>	1
Flamman	3
<i>Insänt: Alla som inte agerar nu är medskyldiga</i>	3
<i>Talibanernas interna strider kan avgöra Afghanistans framtid</i>	3
Internationalen	5
<i>Svält och IS hotar talibanerna</i>	5
Offensiv	6
<i>20 år av USA-krig bäddade för talibanerna</i>	6
<i>ROSA, International Socialist Feminists, uttalande: Allt stöd till Afghanistans kvinnor</i>	10
<i>Afghanistan: Amnesty NU till flyktingarna</i>	13
Proletären	15
<i>Ville bomba i Afghanistan – för att sälja svenska Jasplan</i>	15
Revolution	16
<i>Afghanistan och den svenska imperialismens hyckleri</i>	16

eFOLKET

Tjugo års krig, en kvarts miljon döda – vad handlade det om?

Gunnar Wall

eFOLKET 26/8 2021

Författaren, eFOLKET-samarbetaren och undersökande journalisten Gunnar Wall ger en bakgrund till USA:s krigföring i Afghanistan.

DET USA-LEDDA KRIGET i Afghanistan – som våra politiker sett till att Sverige också deltagit i – är till ända efter tjugo år.

Vi vet hur det slutade.

Talibanregimen som störtades i början av kriget har kommit tillbaka.

Betyder det att allt är som innan det började? Givetvis inte. Det vore cyniskt att säga det. Ett forskningsprojekt vid amerikanska Brown University har presenterat slutsatsen att 241 000 människor, nästan en kvarts miljon, dödade under kriget som förts i både Afghanistan och vissa delar av Pakistan. Den helt övervägande delen av dödsoffren har varit afghaner och över 70 000 av de dödade har varit civila.

Det har alltså dött 80 gånger fler människor i Afghanistankriget än de 3 000 som dödade i attacken den 11 september – den som var det officiella motivet till kriget. Och nästan alla dessa döda afghaner hade förstås ingenting att göra med al-Qaidas terrordåd. Ingenting.

Den som vill hitta något att lägga på krigets pluskonto kan förstås säga – och det sägs också – att många unga kvinnor under de tjugo åren sedan 2001 fått en chans till en utbildning som de inte skulle ha fått under talibanstyret.

Förvisso. Men vi vet ju inget om vad som skulle ha hänt i Afghanistan om inte landet varit

ockuperat. Skulle talibanerna ha suttit kvar eller skulle majoriteten av landets befolkning ha sett till att skaffa sig en annan regering, en duglig sådan? Vad vi kan se är att den amerikanska närvaron på intet sätt har bidragit till att hjälpa fram ett organiserat folkligt motstånd mot talibanerna. Den regim som USA och dess allierade pusslat ihop har fallit sönder som ett korthus i samma ögonblick som ockupanterna försvunnit.

Till bilden hör också en annan omständighet som sällan nämns: att kvinnorna i Afghanistan tidigare, under den sovjetstödda vänsterregimen som styrde landet under det sena 70-talet, fick rättigheter som de inte haft innan. Exempelvis förbjöds tvångsäktenskap och kvinnlig rösträtt blev lagstadgad.

Den regimen gjorde Washington vad man kunde för att störta, framför allt genom stora bidrag till ett gerillakrig som bedrevs av just Usama bin Ladin och andra fundamentalister. Och de USA-stödda islamisternas framgångar ledde som bekant till att sovjetledarna för att säkra sina intressen gick in i Afghanistan. Det var början på ett långt och brutalt ockupationskrig som också visade sig vara hopplöst och kostsamt och som till sist bidrog kraftigt till Sovjetstatens fall.

Den sovjetiska krigsföringen i Afghanistan fördömdes tämligen enhälligt i Sverige. Den amerikanska har i stället hyllats av de flesta etablerade politiker – bland annat just med hänvisning till kvinnans rättigheter.

Under tiden mellan den sovjetiska och den amerikanska ockupationen pågick i flera år ett inbördeskrig som i slutet av 90-talet avslutades med att talibanerna tog makten. Det kan förefalla svårförklarligt att de lyckades med den saken. Men en viktig orsak var att det fanns förhoppningar om att talibanrörelsen – som framstod som något nytt – skulle stå för något som var bättre än den rad av korrumperade krigsherrar som afghanerna var alltför bekanta med. Den drömmen visade sig vara en illusion – talibanerna upprättade snabbt en brutal antidemokratisk regim som orsakade stort lidande i landet och väckte avsky i den övriga världen.

Talibanregeringen erkändes bara av tre länder: Pakistan, Saudiarabien och Förenade Arabemiraten – tre stater som allihop råkade vara nära allierade till USA. Och lite inofficiellt hade talibanerna också rätt länge goda relationer direkt med Washington. Amerikanska politiker tänkte nämligen överlag rätt mycket på samma sätt som Zbigniew Brzezinski, tidigare säkerhetspolitisk rådgivare åt president Carter. [I en intervju 1998](#) sa han: ”Vad är det viktigaste för världshistorien? Talibanerna eller att det sovjetiska imperiet kollapsade? Några upphetsade muslimer eller Centraleuropas befrielse och slutet på det kalla kriget?”

Men så kom 11 september, en attack som satte punkt för det milda overseende som Washington visat gentemot de styrande i Kabul. Det var visserligen inte talibanerna som låg bakom terrordådet utan al-Qaida. Men al-Qaida hade sin centrala bas just i Afghanistan.

USA invaderade, uppbackat av de allra flesta länder i världen. Vad få människor föreställde sig var att det var början på ett krig som skulle bli tre gånger så långt som andra världskriget.

Washington kom under årens lopp att investera enorma summor i detta militära projekt. Den [amerikanska affärstidningen Forbes](#) anger den svårfattbara siffran 2 biljoner dollar. Låt oss vara tydliga här, eftersom det alltid finns risk för översättningsfel: det amerikanska ordet ”billion” ska nämligen översättas till miljard på svenska. Men Forbes skriver ”trillion” vilket just är *biljon* på svenska. En biljon är tusen miljarder. De kostnader för kriget som USA spenderat är alltså – översatta i svensk valuta – 17 400 miljarder kronor.

Det är lätt att föreställa sig att dessa pengar skulle kunna ha använts till något bättre. Till exempel att förhindra pandemier eller möta klimathotet. Eller kanske helt enkelt bekämpa fattigdom. ...

Så inleder Gunnar Wall sin text om det USA-ledda kriget i Afghanistan, läs hela texten på hans blogg: [Tjugo års krig, en kvarts miljon döda – vad handlade det om?](#)

Flamman

Insänt: Alla som inte agerar nu är medskyldiga

En afghansk anarkist

Flamman 27/8 2021

Inifrån det ockuperade Afghanistan skriver en anarkist om västvärldens svek mot landets befolkning.

När de amerikanska trupperna nu dras tillbaka från Afghanistan hotar öppet krig i alla landets delar.

När amerikanerna kom hit sade de att de skulle arbeta med oss för att bekämpa terrorismen, eftersom deras eget land var under attack. Detta kan de inte förneka.

Men i dag, när talibanska terrorister tagit över större delen av Afghanistan, säger amerikanerna inget vettigt alls.

Deras närvaro i landet präglades av samarbete med en rad jihadistiska organisationer.

Nu rasar kriget igen. Med amerikanerna på väg härifrån har de krafter som legat i konflikt med varandra i årtal återupptagit stridigheterna. Detta betyder att ingenting har förändrats. Detta betyder att USA:s regering, precis som när de officiellt erkände jihadistiska extremister, släppte in talibanerna på den politiska arenan i och med de nyligen genomförda förhandlingarna. USA blundar nu för talibanernas krig mot det afghanska folket, trots att talibanledarens terrorbrott är väl dokumenterade.

Nato-länderna följer inte heller bara USA:s exempel när de lämnar Afghanistan. Det är en förenklaad och steriliserad bild av den smärtsamma sanning de försöker dölja: att Nato, under ledning av USA, vänder oss ryggen och lämnar det afghanska folket fångade med den terrororganisation som redan dödat många amerikaner och som stod bakom attacken mot World Trade Center.

Det är nu tydligt att ingen regering står på det afghanska folkets sida. Nu måste folk världen över höja sina röster, och tala om den smutsiga behandling Afghanistan har fått utstå.

Människor som stödde Nato-styrkorna genom att betala skatt. Människor som röstade till stöd för partier som propagerade för ingripande i Afghanistan. Om dessa människor inte agerar i dag, om de inte motsätter sig sina militärmakters agerande mot det afghanska folket, så ska de i våra ögon såväl som historiens vara lika skyldiga som alla inblandade i det nuvarande kriget i Afghanistan.

Översättning: Tor Gasslander

Talibanernas interna strider kan avgöra Afghanistans framtid

Jonas Elvander

Flamman 29/8 2021

Talibanernas maktövertagande har präglats av en ovanligt mild och försonande retorik. Men experter menar att hur folket behandlas kan avgöras av interna politiska strider och enskilda krigsherrars preferenser.

När talibanerna först intog Kabul 1996 ska den dåvarande presidenten Mohammad Najibollah ha torterats, kastrerats, släpats efter en bil och hängts i en lyktstolpe i centrala Kabul. Så

brutalt blev inte maktövertagandet denna gång, kanske för att president Ashraf Ghani hann fly landet. Trots att de till mångas förvåning tog över landet på mindre än en vecka tycks taliban-gerillan ha anlagt en mer rumsren strategi. I stället för att invadera Kabul väntade de på att de sista regeringstrupperna skulle fly och utfärdade sedan en "amnesti" för invånarna.

Jair van der Lijn forskar om fredsbevarande insatser vid Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (Sipri), och förutspådde att talibanerna skulle ta över landet igen i en studie publicerad 2013. Han är överraskad av hur snabbt landet föll – dock inte av talibanernas nya stil.

– När vi publicerade våra scenarion för åtta år sedan var det många som sade att det inte var troligt att talibanerna skulle komma tillbaka. Och om de gjorde det skulle de vara mildare för annars skulle folket göra motstånd. Och det är det talibanerna hävdar att de är nu, säger han till Flamman.

Frågan om vad som har hänt med talibanerna sedan de sist styrde landet har fått allt större uppmärksamhet i takt med att den utländska truppenärvaron har minskat. Sedan USA inledde direkta fredsförhandlingar med gerillan för tre år sedan har bilden av de "nya" talibanerna varit att de har mildrats.

Men enligt Jair van der Lijn är frågan felställd. Det handlar nämligen inte om huruvida talibanerna har förändrats, utan om vilken falang som kontrollerar organisationen. För till skillnad från vad den förhärskande mediebilden gör gällande är det inte en enhetlig grupp, utan en löst sammansatt organisation med flera olika fraktioner.

– De har en otydlig struktur. Det finns ett ledarskap, men de använder sig av lokala krigsherrar som ofta har sin egen agenda och politik. Kvinnor har till exempel blivit olika behandlade i olika delar av landet. Det är inte det centrala rådet som bestämmer allt inom talibanerna. Detta är heller ingen ny företeelse.

– Redan före 2001 ägde det rum en maktkamp på central nivå mellan dem som ville fokusera på Afghanistan och dem som hade en bredare jihadistisk agenda. Till exempel fanns skilda uppfattningar om vad man skulle göra med Usama bin Laden. Det finns en mer liberal del av talibanerna som har en mer nationalistisk agenda och som tenderar att ge kvinnor större rättigheter. Sedan finns det en konservativ del som vill införa sharialag, säger Jair van der Lijn. Han tillägger dock att det är svårt att avgöra vilken fraktion som styr gruppen just nu.

– Av deras kommunikation att döma tycks det vara liberalerna, men lokala krigsherrar kan göra lite som de vill. I allmänhet är det mer konservativt på landsbygden. Vi har uppgifter som pekar på att de inte har förändrats särskilt mycket, även om de vill ge sken av det.

Swati Parashar, som är docent i freds- och utvecklingsforskning vid Göteborgs universitet, instämmer i att talibangerillan har vårdat bilden av sig som mer moderna. Men hon menar att i grunden är deras mål alltid att upprätta en islamisk teokrati.

– Oavsett hur många fraktioner vi kan hoppas finns inom talibanerna lämnar deras tidigare handlingar och deras uttalanden inget större utrymme för mänskliga rättigheter av västerländskt snitt. Just nu verkar de vara bättre organiserade och mer medvetna om sin image inför en internationell publik. Men detta är bara en övergående fas. Man bör inte bli alltför euforisk av en presskonferens eller ett uttalande av en lågt rankad talibanledare. Talibanerna kommer förr eller senare att införa samma gamla sharia-baserade modell i området de kontrollerar, säger hon.

Uppgifter från Afghanistan den senaste veckan tyder också på att talibanernas beteende inte har förändrats nämnvärt sedan 1990-talet. Enligt tidningen The Observer har det kommit rapporter om avrättningar av soldater, genomsökningar av oppositionellas bostäder och

misshandel i områden som togs över av talibanerna i våras. I städer som Herat har kvinnor förbjudits gå på universitetet, och i till exempel Ghazni i södra Afghanistan har musik förbjudits och kvinnor tvingats bära burka. Uppgifter tyder också på att amnestin för Kabuls invånare inte gäller för alla.

– Afghanska kvinnor är livrädda och fruktar att alla framsteg som har gjorts de senaste 20 åren för att de ska erkännas som människor i första hand ska gå om intet. Talibanerna har gjort klart att kvinnors rättigheter kommer att regleras av sharialagen. Frågan är bara hur bokstavligt dessa lagar kommer att tolkas, säger Swati Parashar.

Internationalen

Svält och IS hotar talibanerna

Anders Karlsson

Internationalen 3/9 2021

Islamiska Statens bestialiska terrordåd vid Kabuls flygplats – med över 200 döda – har hamnat i förgrunden efter talibanernas maktövertagande i Afghanistan 15 augusti. Men vad vet vi om IS styrka och tidigare aktivitet i Afghanistan?

År 2014 stod rörelsen på höjden av sin makt i Irak och Syrien. I oktober erövrades den kurdiska staden Kobane i norra Syrien, men det blev en vändpunkt. IS förlorade staden i februari 2015. Kurdisk-arabiska styrkor – med amerikanskt flygunderstöd – reducerade kalifatet till en tiondel av sin forna storlek och i mars 2019 gick det slutgiltigt i graven.

2015–2016 satsade organisationen på att rota sig i Afghanistan. Under senare år har IS gjort sig påmint genom terror/ självmordsdåd – mot skolor, sjukhus, bröllopfester och begravningshögtider. Den 12 maj 2020 attackerades ett sjukhus i Kabul som drevs av Läkare utan gränser. 16 kvinnor sköts ihjäl, fem av dem under pågående förlossning. Dessutom dödades två barn, en barnmorska och sex andra vuxna.

Just detta dåd har inte IS tagit på sig, men allt tyder på att organisationen var gärningsmannens hemvist. Den 2 augusti 2020 angreps fängelset i staden Jalalabad och 1 700 fångar fritogs. Merparten var dömda för terrorbrott.

Hur starka är då IS i dagens Afghanistan? Siffror på mellan 1 000 och 10 000 operativa terrorister samt sympatisörer har nämnts. Veteraner från Syrien-Irak har förstärkts med tidigare talibaner. Trots att såväl talibanerna som IS förordar en extrem sunnitisk tolkning av islam är organisationerna bittra fiender. Talibanerna ser sig som en nationell organisation, medan IS siktar mot ett världsomspännande kalifat. IS uppfattar dessutom talibanerna som allt för kompromissvilliga. Att sitta vid samma förhandlingsbord som ”den store Satan USA” ser de som höjden av förräderi.

IS kan inte mäta sig med talibanerna i öppna strider. Det är dock inte lätt att slå ut en organisation som till stora delar håller sig i svårgenomträngliga bergsfästen. Frågan är dessutom om det senaste terrordådet är en signal om intensifierade operationer gentemot talibanerna. Blir nästa schackdrag att spränga några talibanledare i luften?

USA svarade på IS terrordåd med drönarattacker. Pentagon hävdar att man dödat två nyckelpersoner inom IS och en presumtiv självmordsbombare. Efter terrordådet sa Joe Biden att ”vi förlåter inte, vi glömmer inte, vi ska jaga er” – fler amerikanska drönarattacker är sannolikt att vänta, även efter det formella tillbakadragandet.

Afghanistan är extremt beroende av ekonomisk hjälp utifrån; hela 75 procent av statsbudgeten finansieras biståndsvägen. Redan har det kommit signaler om indraget stöd, men kan IS

terrordåd, och en rädsla för en växande afghansk instabilitet, ändra på det?

Förutom konflikten mellan talibanerna och IS och grava ekonomiska bekymmer hemsöks Afghanistan av en svår torka och 14 miljoner människor kan drabbas av svält.

Offensiv

20 år av USA-krig bäddade för talibanerna

Per Olsson

Offensiv 26/8 2021

Det tjugo år långa USA-ledda kriget i Afghanistan blev ett förnedrande, kostsamt nederlag för USA-imperialismen med allierade och en katastrof för det afghanska folket.

Miljoner tvingades på flykt, minst en halv miljon människor har dödats, varav många oskyldiga civila.

Det ständigt närvarande våldet och fruktan samt den ökade fattigdomen gjorde livet till en mardröm utan slut för de afghanska massorna.

USA:s längsta krig, som bedrevs under FN:s och Nato:s flagga, bäddade för talibanernas återkomst, maktövertagande och fortsatta krig mot det afghanska folket.

Vi överger inte det afghanska folket”, sa statsminister Stefan Löfven efter talibanernas maktövertagande. Det är lika falskt som när han i början av september 2015 på Medborgarplatsen i Stockholm sa att: ”Mitt Europa tar emot människor som flyr från krig, solidariskt och gemensamt. Mitt Europa bygger inga murar”.

För regeringen och EU är det inte solidaritet och vilja att ge skydd åt det afghanska folket som står i förgrunden utan prio ett är hindra de som tvingats fly från sina hem från att söka skydd och asyl i Sverige eller ett annat EU-land.

Bara tillfälligt har tvångsutvisningarna till Afghanistan stoppats. Rättvisepartiet Socialisterna kämpar för amnesti, permanenta uppehållstillstånd, familjeåterförening, ett definitivt stopp på utvisningarna och att de som utvisats ska få återvända samt att Sveriges och EU:s dödliga flyktingmurar rivs.

Den svenska regeringen deltog och stödde det USA-ledda kriget i Afghanistan. Därmed bär man också sin del av ansvaret för den katastrof som kriget orsakat.

USA:s krig mot Afghanistan inleddes i oktober 2001, som ett svar på den fruktansvärda terrorattacken som dödade nära 3 000 amerikaner den 11 september samma år – 9/11. Men det som påstods vara ett krig mot terrorismen var egentligen en del i USA-imperialismens imperiebyggande och strävan att ensam diktera världsutvecklingen.

Terrorattacken mot USA den 11 september för 20 år sedan blev den ursäkt som Washington behövde för att försöka förverkliga den dröm om världsherravälde som den styrande ”neo-konservativa juntan” runt den dåvarande president George W Bush gjort till sin.

Från första stund var vi, Rättvisepartiet Socialisterna och den socialistiska international som partiet tillhör, emot detta imperialistiska krig, som var ett krig för makt, prestige och global dominans. Samma skäl låg också bakom USA:s förödande krig mot Irak som inleddes 2003.

Med stöd av riksdagens samtliga partier, inkluderat Vänsterpartiet, beslöts i januari 2002 att Sverige skulle skicka soldater till Afghanistan för att delta i kriget, som året därpå blev ett krig under Natos ledning.

Den USA-ledda krigsalliansen med stöd av Norra alliansen i Afghanistan, en samling miliser under ledning av olika krigsherrar, lyckades mycket snabbt driva bort talibanerna, vars skräckvälde härskat i landet sedan 1996. Talibanerna flydde för att söka skydd, omgruppera sig och träna nya rekryter i väntan på att inom några år återuppta striderna.

Redan i början av 2002 deklarerade USA:s president att kriget var vunnit och hävdade att ”ett nytt och bättre Afghanistan skulle byggas” på samma sätt som Europa byggts upp efter andra världskriget. Några år senare, 2005, deklarerade Bush och den tillsatte afghanska marionett-presidenten Hamid Karzai att de båda länderna förenas i en gemensam strävan att säkra ”säkerhet, demokrati och välbefinnande” i Afghanistan.

Nu hävdar den amerikanske presidenten Joe Biden att det aldrig var tal om ett nationsbygge i Afghanistan eller att landet skulle bli vad han benämnde som en ”enad demokrati”, men det är ytterligare en av krigets många lögnar.

USA och dess allierade kunde genom sin militära överlägsenhet vinna snabba framgångar på slagfältet, men inte vinna freden och ockupationsmakten blev en ny förtryckarregim.

Afghanistans befrielse är en uppgift för det afghanska folket, och är bara möjlig genom massornas egen kamp och organisering, vilket ockupationsmakten och dess marionettregim, som snabbt tillsatts uppifrån, blev ett direkt hinder för.

En förutsättning för att det afghanska folket ska få möjlighet att på sina egna villkor forma framtiden var och är att de utländska trupperna dras bort – endast massornas kamp kan lossa de strypgrepp som imperialismen, kapitalismen och terrorn tagit om landet.

Efter sin militära seger försökte de utländska makterna ständigt ge sken av man stadigt gjorde framsteg i ”bygget av det nya Afghanistan”. Redan 2003 sa man att striderna var över, vilket blev startskottet för ett nytt krig – mot Irak.

Det var också med hänvisning till de påstådda framgångarna som det svenska deltagandet i kriget trappades upp 2005. Upptrappningen gjordes på en direkt begäran från Washington.

År 2010 togs ytterligare ett beslut om svensk upptrappning efter en ”bred” uppgörelse mellan den dåvarande högerregeringen, S och MP (Vänsterpartiet la ner sina röster när riksdagen sa ja till upptrappningen).

”Vi blev lovade demokrati och mänskliga rättigheter. Istället bombar de våra byar”, säger en man som intervjuats i reportageboken I väntan på talibanerna (utgiven 2010). Uttalandet summerar vad som egentligen skedde bakom fraserna om ”framgångar i Afghanistan”.

I Afghanistan eskalerade våldet och år 2009 dödades både fler civila och utländska soldater än någonsin sedan kriget startade.

Den marionettregering som tillsatts visade sig vara korrupt och styrde egentligen bara i huvudstaden Kabul, i resten av landet styrde krigsherrar och klanhövdingar samt talibanerna som sedan 2006 åter börjat lägga under sig delar av Afghanistans territorium.

I de områden som talibanerna på nytt erövrade byggde man upp egna maktstrukturer och såg till att berika sig på skatter, avgifter, opiumhandel och terror mot befolkningen.

Redan för tio år sedan började det stå klart att den USA-ledda krigskoalitionen var på väg att förlora kriget. Det började också bli allt mer impopulärt på hemmaplan. Även i USA var en majoritet emot kriget, när det startade hade det stöd av närmare 90 procent.

Den nya Obama-administrationen som tillträdde 2009, svarade den tilltagande krisen och de växande problem som ockupationen och marionettregimen mötte med en dramatisk upptrappning (”the Surge”, på engelska) av den amerikanska truppinsatsen. Inom några år ökade de

amerikanska styrkorna i landet från 30 000 man till runt 100 000 som mest år 2011 för att därefter successivt dras ned. Målet för ”the Surge” var att år 2016 skulle den amerikanska insatsen ha reducerats till en vaktstyrka runt USA:s ambassad i Kabul. Men USA:s och de övriga utländska styrkorna blev kvar, även om de efter 2014 inte sades ha ett stridande uppdrag.

Upptrappningen innebar att antalet utländska soldater i Afghanistan var fler än de sovjetiska som till sist fick dra sig bort 1988-89, vilket påskyndade Sovjetunionens kollaps.

Obamas upptrappning nådde endast begränsade militära framgångar och blev politiskt bakslag som underströk att USA-imperialismen åter var fast i ett krig som inte kunde vinnas. Föresatsen var att talibanerna skulle pressas tillbaka samtidigt som en inhemsk armé skulle kunna formas stark nog att ta kontroll över landet och konsolidera marionettregeringens makt. Inget av dessa mål kom att uppnås.

Den inhemska polisen, armén och säkerhetsstyrkorna förblev helt beroende av de utländska truppernas stöd samtidigt som bombkriget fortsatte. Under Trumps presidentskap slogs årligen nya nattsvarta rekord vad gäller antalet fällda bomber över Afghanistan, vilket resulterade i att antalet civila som föll amerikanska bomber ökade med över 300 procent (från 2017).

Trump's bombkrig stoppade dock inte talibanerna från att vinna ny mark. Inte heller stärktes USA:s position i de direkta samtal som USA och talibanerna påbörjat 2018, vilket var ett av bombkrigets mål.

Oförmågan att ge skydd och säkerhet, korruptionen och den växande fattigdomen gjorde marionettregeringen allt mer impopulär, samtidigt som stödet till talibanerna var lågt. Tragiken var att det fanns rörelse som gav uttryck för massornas önskan om fred, säkerhet och att det måste slut på det våld som skördade allt fler liv.

Afghanistan har länge varit ett av världens fattigaste länder, men sedan 2012 har antalet som lever i extrem fattigdom – tvingas leva på mindre än en dollar per dag – ökat från cirka en tredjedel av befolkningen till över hälften.

Sedan 2001 har de olika utländska makterna satsat stora belopp på det man kallar nationsbygge i Afghanistan. USA har ensamt spenderat ungefär 144 miljarder på vad man benämnt som Afghanistans återuppbyggnad. Nästan två tredjedelar av den summan har gått till att bygga upp en regeringsarmé, som till sist på papperet blev till en styrka på 300 000 man.

Men varje år, sedan 2015, har en fjärdedel eller så mycket som en tredjedel av soldaterna deserterat, och under den senaste månaden rasade hela armén samman. Varför skulle vanliga soldater kämpa och dö i ett krig som ockupationsmakten gett upp?

Allt var egentligen en Potemkinkuliss, armén var genomsyrad av korruption, låg moral och befälen blåste upp siffror för att få mer pengar till löner som inte betalades ut till de soldater som tog värvning för att få en inkomst.

Den inhemska arméns numerär och styrka överdrevs av politiska skäl för att Väst skulle kunna ursäktas sitt uttåg ur det kaos man lämnade efter sig i Afghanistan, som nu hotas av humanitära katastrofer av episka proportioner. Vartannat barn lider akut brist på mat och för andra året i rad har landets skördar slagits ut av torka. FN varnar för att Afghanistan står inför en ”total katastrof”.

”Efter 20 år och hundratals miljoner dollar är kvinnors tillgång till sjuk- och hälsovård fortfarande begränsad. Vart gick alla pengar, mycket försvann korruption och inget gjordes för att stoppa det. Varför?”, frågade Human Right Watch nyligen i en rapport om kvinnors brist på adekvat sjuk- och hälsovård. Skälet var att pengarna fördelades från ovan och utifrån

imperialismens prioriteringar, behov och beslut. Det fanns ingen folklig kontroll eller deltagande underifrån samt inga demokratiska organ som gav möjlighet att förhindra elitens rån.

De pengar som sändes till Afghanistan blev en enorm källa till korruption, som berikade bolagen och en extremt liten elit i Afghanistan.

Afghanistans budget vilar helt på utländskt bistånd och stöd, som varit minskande under senare åren trots ökade behov.

År 2018 blev kriget i Afghanistan världens blodigaste konflikt, särskilt barn och kvinnor föll offer för har det eskalerade våldet. I Afghanistan har fem barn dödats eller skadats varje dag under de senaste 14 åren och landet är världens näst farligaste att leva i för kvinnor.

USA har i flera år sökt en väg bort från Afghanistan och i likhet med Vietnamkrigets slutskede har man närt drömmen om att nederlaget skulle kunna gömmas bakom en förhandlad "ärorik fred",

Under 2018 inledde USA och talibanerna direkta samtal med varandra. Det var inga freds-förhandlingar och den så kallade afghanska regeringen ställdes helt åt sidan. Vid den tidpunkten kontrollerade talibanerna helt eller delvis omkring hälften av landets territorium.

Samtalet gällde främst om formerna och tidpunkten för USA:s uttåg samt kantades av upptrappat våld. Juli 2019 blev den dödligaste månaden någonsin. Mer än 1 500 civila afghaner dödades eller sårades den månaden.

Till slut, i början av 2020, slöt USA och talibanerna en uppgörelse som innebar att USA skulle vara ute ur Afghanistan inom 14 månader samtidigt som talibanerna lovade att inte ge terrorgrupper en fristad i landet.

Uppgårelsen skulle sedan följas av samtal mellan talibanerna och den så kallade regeringen, som satt på USA:s nåder. I verkligheten lämnades dock avgörandet till krigets fortsatta utveckling.

I väntan på att de utländska trupperna skulle dras bort kunde talibanerna förbereda sin slut-offensiv, som inleddes under våren och kulminerade under förra veckan med intåget i Kabul.

USA-imperialismens och dess allierades krig i Afghanistan var likt andra krig också ett krig mot sanningen. Medvetet gavs falska uppgifter om fiktiva framgångar.

Det gjordes även i Sverige där de omänskliga utvisningarna till Afghanistan försvarades med lögnen om att Afghanistan var "säkert". Det gjordes trots den stadiga eskaleringen av våldet och det stadigt försämrade säkerhetsläget.

USA:s kostnader för kriget beräknas till över 2 000 miljarder dollar, vad kriget kostat Afghanistan har man inte brytt sig om att räkna ut.

Som ett eko från kolonialismen skyller USA-imperialismen och dess allierade nu sina miss-lyckanden på afghanerna.

Den svenska krigsinsatsen, som mest motiverades av att etablissemangen vill knyta nära band till Washington och Nato, har kostat minst 20 miljarder kronor. Krigsinsatsen var en del av högerpolitikens Nato-anpassning, militära upprustning och samtidiga flyktingmurar.

Dagens Afghanistan är inte detsamma som det land talibanerna tog över 1996 och eller när kriget startade 2001.

År 1996 hade talibanerna inledningsvis ett visst stöd, men det har man inte idag. Deras reaktionära, förtryckande och sekteristiska politik, med särskild udd mot kvinnor och nationella/religiösa minoriteter, kommer inte att kunna vrida klockan tillbaka hur långt som

helst, utan talibanerna kommer att möta folkligt motstånd, vilket de manifestationer som redan genomförts varslar om.

Efter USA skyndar sig nu andra imperialistiska makter för att värna sina geopolitiska intressen att knyta kontakter med talibanerna för att få en möjlighet att plundra landet och få ett fotfäste i Afghanistan. Inte minst Ryssland och Kina och förtryckarregimer som i Pakistan och Iran har hyllat talibanernas intåg.

Samtidigt talar Väst om att erkänna talibanerna vid makten och börja tala med dem ”för att försäkra oss om att det inte blir en stor flyktingström till Europa”, som EU:s utrikeschef Josep Borell sa i förra veckan.

Nu gäller det intensifiera kampen för amnesti och permanenta uppehållstillstånd, och bygga en ny rörelse för flyktingars rättigheter likt den som 2005 fick regeringen att backa.

Efter decennier av krig och sönderfall, mänskliga tragedier och talibanernas maktövertagande kan läget kännas hopplöst och det kan tyckas utopiskt att tala om Afghanistans befrielse.

Men i det motstånd som kommer att formeras och den globala kamp som nu pågår gror fröet till ett nytt Afghanistan, massrevolter i länder som gränsar till Afghanistan, särskilt Pakistan och Iran kan snabbt ge impulser till revolter i Afghanistan.

Framtiden kan bara bli möjlig i Afghanistan om de förtryckta massorna i landet och regionen i dess helhet förenas i en gemensam kamp mot krig, terror, kapitalism och imperialism och för demokrati, nationellt självbestämmande och socialism.

ROSA, International Socialist Feminists, uttalande: Allt stöd till Afghanistans kvinnor

Elin Gauffin

Offensiv 26/8 2021

– Alla berättar att de är rädda. Ingen tror på talibanerna när de säger att de ska ge kvinnor rättigheter, säger Zahra Aqeli. Foto: Elin Gauffin

Bland alla bakslag för kvinnor i världen det senaste året är det här bland det värsta. Imperialismen har sett till att en av de värsta kvinnoförtryckande regimerna någonsin, talibanernas styre i Afghanistan baserad på ren könsapartheid, är tillbaka. Rädsla fyller nu kvinnor och sexuella minoriteter om vilken framtid som väntar. Även internationellt finns minnet från den kvinnofientliga talibanregimen 1996 till 2001.

Men vad som inte är samma som förut är kvinnokampen. Den har utvecklats under åren och den kommer resa mer motstånd den här gången. Och till skillnad från 1996 finns en bredare kunskap om hotet.

OSA står med största möjliga solidaritet på de afghanska kvinnornas, ungdomars, förtryckta folkgruppers, arbetares och fattiga människors sida i dessa mörka dagar. Vi möter unga människor som redan tidigare flytt från krigets Afghanistan och som nu är bleka av oro för familjer, släktingar och vänner där hemma som antingen inte går att få tag på eller som ger skrämmande rapporter.

– Jag är 32 år gammal så jag minns talibanernas styre förra gången, berättar Zahra Aqeli på en demonstration utanför riksdagen i Stockholm.

– När jag var liten fick jag inte gå i skolan. Så jag läste i en hemlig skola i en grotta i bergen. Jag lyckades läsa ända upp till gymnasiet i smyg.

– Mina vänner och släktingar berättar att alla nu är rädda. Ingen tror på talibanerna när de säger att de ska ge kvinnor rättigheter. Inga kvinnor eller flickor vågar gå utomhus idag. Om talibanerna kommer på att några har förhållande utan att vara gifta blir man dödad.

– Jag är stolt att min by i Gazni-provisen gjorde motstånd i 40 dagar innan politikerna och militärledningen sålde ut motståndet i provinshuvudstaden, som därmed upphörde och utan det kunde inte heller min by stå emot.

Ali berättar från sin familj i byn Pashi i Gazni att talibanerna sköt sönder mobilmasten. Att de intagit övervakningen på hans familjs hus och därifrån attackerar de alla. De beordrar flickor över 14 år att gifta sig med dem.

Hamid i Kabul berättar att hans bror avrättades av talibanerna redan för en månad sedan och att han nu har ansvar för sin mor, broderns änka och fyra små barn.

Det är med avsky vi vänder oss emot våra regeringar som i det här läget inte diskuterar hur krigets offer ska hjälpas utan hur det snabbast möjligt ska resa ännu högre flyktingmurar så att de som lyckas ta sig ur talibanernas skräckvälde inte ska få en fristad i länder i Europa och USA.

Vi kräver att alla flyktingar som redan kunnat fly från Afghanistan ska ges omedelbara och permanenta uppehållstillstånd. Deras stöd hem till familjer kan då framöver bli väldigt viktigt. Därefter behöver säkra flyktvägar upprättas för de nya flyktingarna som kommer och asylrätten ska användas. Det saknas inte pengar. De miljarder som EU och USA använt för att kriga i Afghanistan – USA har spenderat 300 miljoner dollar per dag på kriget – kan nu användas för stöd till flyktingar.

Det går aldrig att bomba fram fred och demokrati. Vi socialister demonstrerade redan för 20 år sedan mot den imperialistiska interventionen och varnade för att det här inte skulle skapa fred. Inte heller accepterade vi lögnen att USA-imperialismen invaderade och ockuperade Afghanistan för att frigöra kvinnor. Bush-administrationen och dess allierade i världen utnyttjade den fruktansvärda behandlingen av kvinnor under det första talibanstyret i syfte för att berättiga sitt ”krig mot terrorismen”. Kvinnor och flickor blev heller inte frigjorda som imperialismen hade lovat. De senaste tjugo åren har könsbaserat våld och kvinnoförtryck varit

extremt utbredd.

Korruptionen och fattigdomen som Ashraf Ghanis regim i samarbete med den västliga imperialismen odlat skapade misströstan och misstro och undergrävde motståndet mot talibanerna. Andelen i Afghanistan som lever under den nationella fattigdomsgränsen – motsvarande 26,6 dollar per person och månad – ökade under 2020 från 54,5 procent av befolkningen till 72 procent. Istället för mat har opiumodlingen ökat nästan varje år från år 2000.

I år förstörs 40 procent av spannmålsskörden på grund av torkan och 14 miljoner hotas av akut hungersnöd samtidigt som biståndet från väst, efter att ha minskat under senare år, nu försvinner över en natt. Bara 4,6 procent av befolkningen är vaccinerad mot covid-19.

Afghanistan räknades redan innan talibanernas maktövertagande som ett av världens farligaste länder. Andelen kvinnor och barn bland de civila offren i kriget ökade till 43 procent förra året och fortsatte öka brant detta år enligt FN, däribland det bestialiska terrordådet mot en flickskola i Kabul den 8 maj med minst 68 döda och 150 skadade. Talibanerna utpekades som ansvariga.

Medan USA:s president Joe Biden har svårt att förklara hur det längsta kriget i modern tid kunde sluta i den här katastrofen, medan Ryssland och Kina under ytan förhandlar för att upprätta förbindelser med talibanerna i syfte att gynna sina egna förtryckande regimer, berika sin handel och öka sitt inflytande – står vi socialistiska feminister på de förtryckta massornas sida. De stora makterna vill gärna tro talibanerna när de säger att kvinnor ska få studera och arbeta (på vissa utvalda arbeten). Det ser bättre ut på deras papper. Men kvinnor, hbtq-personer och förföljda minoriteter som hazarerna i Afghanistan har så klart ingen tilltro till detta hyckleri. Första jobbet för oss i arbetarklassen är att få fram sanningen, hur ser det ut i verkligheten.

I juli upprättade talibanerna sharia-lagar i Balkh-provinsen med restriktioner för kvinnor att inte få vistas utomhus utan sällskap av en man. I många andra provinser har radiostationer stängts ner och klädkoder införts. Situationen i Afghanistan idag beskrivs som mardrömslik. Journalister och tolkar försvinner och biståndsarbetare jagas. Talibanerna går från hus till hus och letar efter människor som förs bort och dödas. En 21-årig kvinna i Mazar-e Sharif dödades förra veckan för att hon vistades ute utan manligt sällskap.

Sharia-lagarna från den tidigare talibantiden bygger på en könsapartheid där kvinnorna är mannens egendom. Det är därför de måste dölja hela sin kropp under burkor. Ingen annan än deras man ska få se dem. Kontroll av kvinnors sexualitet är mekanismer i klassamhällets könsmaktsordning som finns över hela världen på ett lösare sätt, men under talibanerna i en extrem form.

Men det finns alltid motstånd. Under de senaste 20 åren har ändå kvinnors kamp i Afghanistan förändrat villkoren. Idag är 40 procent av eleverna i skolan flickor och hälften av de färdigutbildade kvinnorna började själva jobba som lärare. Det här är en faktor som talibanerna är medvetna om vilket märks i deras PR-propaganda där de påstår sig respektera kvinnors rättigheter. Det kommer bli svårt för talibanerna att tvinga tillbaka kvinnorna i hemmets fängelse och demonstrationer, bland annat från kvinnor i Kabul, har redan genomförts mot talibanerna.

Däremot rapporterade Unicef 2018 att allt färre barn i Afghanistan går i skolan på grund av kriget, fattigdom och diskriminering (då gick 44 procent av barnen inte alls i skolan, och två tredjedelar av flickorna). Kriget, våldet, terrorn och minskat bistånd har tenderat underminera de små framsteg som gjorts.

I dagarna påminns vi om hur kurdiska kvinnor stred mot och tillsammans med andra besegrade en ännu värre islamistisk regim, Islamiska Staten i Syrien. En feministisk inriktning kopplat till sociala projekt stärkte deras kamp, även om det fanns allvarliga politiska begränsningar. När ISIS intog Shantal, Rojava och Basur 2014 och när en hel befolkning av yazidiska kvinnor togs tillfånga, våldtogs och gjordes till sexslavar tittade de "internationella samfundet" bort medan de feministiska grupperna startade den underjordiska organiseringen för att få dessa tusentals kvinnor befriade.

Ett folkligt motstånd kommer att växa fram mot talibanerna. Motståndet måste vara helt emot imperialismens inblandning som alltid innebär klassklyftor, korruption, förtryck och splittring. När motståndet utgår från folkets behov av att gemensamt bygga samhället – mat, vård, vaccin, bostäder och utbildning för alla – det är då motståndet får en social bas som gör det oerhört starkt.

Socialistiska feminister kommer att göra allt för att stödja den feministiska kampen i Afghanistan. Vår kamp hänger ihop världen över. Segern för aborträtt i Argentina, vårdpersonal som strejkar för högre löner i USA, feminismens utbredning i Kina, Iran och Irak, raseriet mot skuldbeläggning av våldtäktsoffer i Australien, är alla kamper som förstärker varandra i den globala vågen av kvinnokamp.

Det senaste årets utveckling, kapitalismens sätt att möta pandemin som innebär en flodvåg av bakslag för kvinnor, klimatkrisens accelererande tempo och nu detta med talibanernas återkomst, förstärker insikten att de små stegen framåt inte räcker. Att mattan när som helst kan dras undan och allt kastas tillbaka. Detta leder oss till slutsatsen att det som krävs är genomgripande, revolutionära och totala förändringar.

ROSA kämpar för att det kapitalistiska systemet med sin blodskramande profitjakt, imperialistiska korståg och skamlösa stöd till fanatiska grupperingar av alla dess slag – detta system måste avskaffas. Vi kämpar för en socialistisk värld där ett gemensamt ägandet av ekonomin och ett demokratiskt – underifrån kontrollerat – styre av samhället ger förutsättningar för jämlikhet, frihet och fred åt alla. Vägen dit går via arbetarkampen, socialistisk feminism och den internationella solidariteten. ■

(Uttalandet i sin helhet på: rosainternational.org).

Afghanistan: Amnesty NU till flyktingarna

Elin Gauffin

Offensiv 2/9 2021

Under måndagskvällen lämnade de kvarvarande amerikanska soldaterna och andra utländska trupperna Afghanistan. Tillbakadragandet, som markerade slutet på USA:s längsta krig Afghanistan, följdes omedelbart av att talibanerna även tog över Kabuls flygplats.

Efter 20 år av USA-lett krig har talibanerna åter makten i Afghanistan och en redan skrämmande situation hotar att övergå i en "total katastrof", enligt FN.

En av nio i Afghanistan tvingas nu leva i fattigdom och minst en tredjedel av landets befolkning lider allvarlig brist på mat.

Till följd av ännu ett år av torka har 40 procent av årets skörd förstörts, vilket resulterat i att priserna på viktiga basvaror som ris och mjöl ökat med mer än 50 procent.

Efter USA-imperialismens uttåg står en rad omgivande imperialistiska makter beredda att försöka få ett fotfäste i Afghanistan och erkänna talibanernas styre. Som en gest till dessa imperialistiska makter och för att ge sken av att det nya Islamiska emiratet Afghanistan som talibanerna låtit utropa är annorlunda än de tidigare (1996-2001) är det möjligt att den nya

afghanska regeringen tar formen av en samlingsregering.

Men oavsett hur ministerposterna fördelas och allt tal om ”maktdelning” kommer Afghanistan att regeras av de reaktionära, förtryckande talibanerna och deras skräckvälde.

Endast de afghanska massornas kamp och självständiga organisering kan befria landet och säkra fred.

I år har mer än 570 000 människor i Afghanistan tvingats fly sina hem, vilket innebär att mer än 3,5 miljoner människor (nästan en tiondel av befolkningen) är på flykt inom landet.

Talibanerna har i en uppgörelse med nära 100 länder, däribland Sverige, lovat att utländska och afghanska medborgare med ”rätt dokumentation” ska kunna lämna landet även efter det att evakueringen avslutades i början av veckan.

Men vad är det löftet värt och hur många har ”rätt dokumentation”, eller kommer att våga/ha möjlighet att få det?

Vidare är de flesta flyktvägar stängda, talibanerna har tagit kontrollen över gränsposterna och tillåter inte afghaner på flykt att passera om de inte har resehandlingar (”rätt dokumentation”), vilket få har.

Samtidigt stänger angränsande länder sina gränser mot Afghanistan. I tisdags stängde exempelvis Uzbekistan helt sin gräns mot Afghanistan. Iran och Pakistan, där de flesta av de många miljoner afghaner som tidigare tvingats fly landet befinner sig och som genom åren tvångsutvisat hundratusentals afghaner, hotar nu att skicka tillbaka de nyanlända afghanska flyktingarna. Enligt Irans inrikesminister Hossein Ghassemi ska deporteringarna påbörjas ”så snart situationen tillåter”.

När läget bara blir allt mer desperat i Afghanistan bygger EU nya murar mot afghanska flyktingar.

EU:s och den svenska regeringens mål är som nyhetssajten europaportalen skrev i tisdags att ”flyende afghaner ska stanna i regionen”. Det vill säga bli kvar i talibanernas Afghanistan och att afghanska flyktingar ska börja utvisas till grannländerna.

Svaret på denna upptrappning av den omänskliga flyktingpolitik måste bli kamp för att låta de afghanska flyktingarna stanna genom att bevilja amnesti.

Rättvisepartiet Socialisterna/Offensiv säger:

- Permanent stopp för utvisningar till Afghanistan.
- Amnesti för alla som väntar, fått avslag och för papperslösa!
- Nej till tillfälliga uppehållstillstånd och gränskontroller – ja till permanenta uppehållstillstånd (även för de med tillfälliga tillstånd) och familjeåterförening.
- Riv Fort Europas murar – riv upp EU:s och Sveriges omänskliga flyktingpolitik.
- Gemensam kamp mot rasism, skuldbeläggning av flyktingar och ökade klyftor. Jobb, bostad och välfärd till alla – låt storbolag, banker och rika betala.
- Allt stöd till varje strävan att bygga en afghansk massrörelse och en försvarsstyrka som kan förena massorna i en kamp för att störta talibanregimen och befria landet från allt förtryck, våld och terror.
- För ett demokratiskt och socialistiskt Afghanistan i en frivillig demokratisk och socialistisk federation med grannländerna.
- Global kamp mot imperialismens plundring och krig – för en socialistisk värld i fred och frihet.

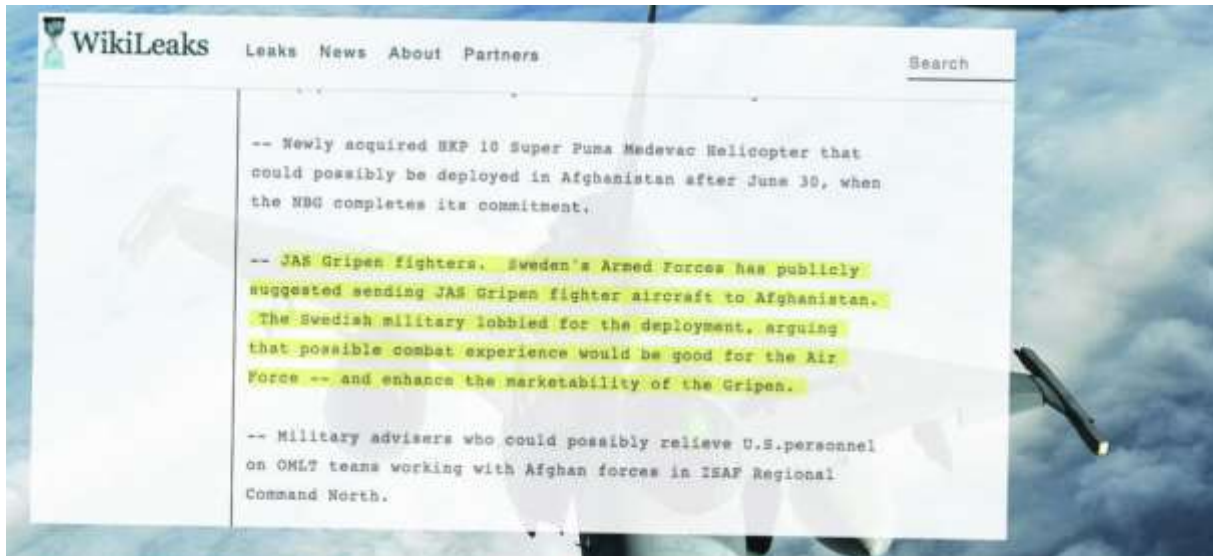
Proletären

Ville bomba i Afghanistan – för att sälja svenska Jasplan

Patrick Paulov

Proletären 25/8 2021

Om man vill förstå vad som hänt i Afghanistan är Wikileaks en viktig källa. Här avslöjas bland annat de ekonomiska intressena bakom kriget.

Efter talibanernas återkomst till Kabul har Wikileaks gett ny spridning åt hemligstämp-lade diplomattelegram och rapporter om Afghanistan, som organisationen tidigare offentliggjort. Här avslöjas vilka cyniska intressen som finns bakom deltagandet i militära insatser runt om i världen.

I en CIA-rapport från den 11 mars 2010 diskuteras det bristande folkliga stödet i Europa för den Natoleda insatsen i Afghanistan. Underrättelsetjänsten ger ett konkret förslag för hur man kan få opinionen att svänga:

Låt afghanska kvinnor träda fram i medier i Europa så kommer europeiska kvinnor att bli mer positiva till Natoinsatsen.

Den 29 oktober 2009 rapporterade USA:s ambassadör Karl Eikenberry om Internationella valutafondens besök i Afghanistan. En av de centrala åtgärder som IMF krävde för att stödja det fattiga landet var privatiseringar av statliga företag.

I ett telegram från den 8 januari 2008 diskuterar Robert Silverman, Chargé d'Affaires vid USA:s ambassad i Stockholm, Sveriges möjligheter att utöka sitt militära engagemang i Afghanistan.

USA-diplomaten skriver rakt ut att den svenska militären vill skicka Jas-plan till Afghanistan, eftersom stridserfarenhet skulle öka planens säljbarhet.

Ett svenskt intresse för att delta i den Natoleda krigsinsatsen var alltså att exportera stridsplan och tjäna pengar.

Att skicka Jas i strid utomlands var något som den svenska försvarsmakten argumenterade för redan i början av 2007. Då nämndes både Afghanistan och Afrika. Att använda Jas i strid skulle, förklarade en källa inom försvaret för Sveriges Radio, ha "ovärderligt PR-värde".

Det blev som bekant inget Jas till Afghanistan. Men våren 2011 fick de svenska krigsivrarna

som de ville. Jas genomförde spaningsinsatser över afrikanska Libyen, som sedan bombades av Natoländer och Golfstater.

Det finns starka ekonomiska intressen bakom krig och konflikter, som samtidigt har allt att förlora på fred och stabilitet.

Revolution

Afghanistan och den svenska imperialismens hyckleri

Redaktionen

Revolution 1/9 2021

"De skapar förödelse och kallar det för fred."

– Agha Shahid Ali

I tjugio år har USA, Storbritannien och Sverige med flera motiverat den imperialistiska ockupationen av Afghanistan med löften om "fred" och "demokrati". Men allt de åstadkommit är kaos, ökad korruption och misär, vilket lagt grunden för talibanernas återkomst till makten.

Efter två årtionden av krig och ockupation som kostat två biljoner dollar har USA:s härskande klass misslyckats med att uppnå alla sina påstådda militära syften. Efter att ha dödat otaliga civila, släppt bombmattor över hela regioner och ruinerat miljontals liv lämnar nu USA efter sig ett land i upplösningstillstånd och i de reaktionära talibanernas grepp.

Imperialismen och talibanerna är bara två sidor av samma mynt. Imperialistmakterna är faktiskt direkt ansvariga för att talibanerna överhuvudtaget existerar. Både talibanerna och Al Qaida uppstod ur Mujahedin som finansierades, tränades och beväpnades av CIA, Pakistans säkerhetstjänst ISI och Saudiarabien för att fälla den vänsterregering som kommit till makten i den afghanska Saurrevolutionen 1978, och därefter för att bekämpa sovjetiska trupper.

I Irak var det först efter att USA invaderade som al-Qaida fick en bas i landet. Destabiliseringen av landet var det som senare möjliggjorde ISIS snabba frammarsch. ISIS växte i sin tur inte minst sig starka genom Syrienkriget där USA, liksom flera europeiska imperialistmakter, stöttade olika islamistiska grupper mot Assadregimen. Imperialisterna har skapat ett Frankensteins monster som de tappat kontrollen över.

Efter terrorattentatet mot World Trade Center 2001 skrev dåvarande statsminister Göran Persson till USA:s president George W. Bush: "Terrorism kan aldrig accepteras. Tillsammans, måste vi visa vår beslutsamhet att bekämpa denna ondska i alla dess former." Dåvarande utrikesminister Anna Lindh [sade några månader senare](#) att Sverige, "liksom en stor majoritet av världens länder, slutit upp bakom den amerikanska administrationens kamp mot terrorismen". Samtidigt skickades de första trupperna till Afghanistan.

På Storbritanniens begäran skickade Sverige en specialstyrka på 45 man som skulle ingå i ISAF. Specialstyrkor utför hemliga uppdrag som verkar utanför de ordinarie trupperna. De ställs sällan till svars för sina militära räder. Tvärtemot det officiella budskapet från regeringen att Sveriges närvaro i Afghanistan handlade om "humanitär hjälp", så var det tydligt redan från början att [Sverige gjorde det USA ville att Sverige skulle göra](#). 2003, samma år som Nato tog över befälet för ISAF-styrkorna, vände sig USA:s vice försvarsminister, Paul Wolfowitz till Sveriges dåvarande utrikesminister, Laila Freivalds, och bad om ett utvidgat svenskt ansvar i Afghanistan. 2005 röstade den svenska riksdagen för att Sverige skulle ta över ansvaret för säkerheten i fyra provinser i Mazar-e-Sharif, i norra Afghanistan.

Hur många afghaner som mördats av de svenska soldater och officerare som deltagit i ocku-

pationen av Afghanistan vet vi inte. Totalt har 75 971 civila afghaner och pakistanier dött som ett [resultat av kriget](#). Regeringens egen utredning om Sveriges insats i Afghanistan 2002–2014 kom fram till att inga av de mål som man satte hade uppfyllts (det vill säga de officiella målen om minskad fattigdom och liknande), utom ett: att skapa "trovärdighet för och förmåga hos Sverige som deltagare internationella insatser." Detta var också det huvudsakliga syftet för det svenska deltagandet: att vänja den svenska befolkningen vid svenskt deltagande i utländska operationer för att få stöd för svenskt Nato-medlemskap och träna det svenska försvaret i strid.

Det är tydligt att den svenska regeringen är mycket nöjda med den "övning" som svenska soldater fått i kriget. Försvarsministern Peter Hultqvist [sade i ett tal](#) tidigare i år till den sista svenska insatsstyrkan i Afghanistan att "Det har bland annat gett erfarenhet av skarp operativ verksamhet. De erfarenheterna ska vi mycket nogsamt ta tillvara".

Samarbetet med Nato, har också blivit allt mer frekvent de senaste tio åren, liksom svenskt deltagande i andra stormakters krig. 2011 deltog Sverige i interventionen i Libyen, 2015 i Irak och från 2014 har man ett utvidgat partnerskap med Nato där man genomfört en mängd olika gemensamma övningar med nato och USA i Östersjöområdet. I februari i år skickades ett svenskt specialförband på 150 man samt tre attackhelikoptrar till Mali efter inbjudan av Frankrikes president Macron. Det är utöver de svenska soldater som redan sedan tidigare deltar i en FN-ledd "fredsbevarande" styrka i landet.

Samtidigt som Sverige deltagit i kriget i Afghanistan har man avvisat allt fler flyktingar till landet med lögnen om att det varit säkert i vissa delar av landet. Högern och Socialdemokraterna är direkt ansvariga för de som avvisats som nu riskerar att mördas av talibanerna. De har alla blod på sina händer. Regeringen må ha *tillfälligt* stoppat utvisningen av de 7000 afghaner som tidigare hade fått besked om utvisning men planen är fortfarande att de ska utvisas. Endast Vänsterpartiet och Miljöpartiet har krävt att de ska ges amnesti. I somras trädde den nya utlänningslagen i kraft där principen om tillfälliga uppehållstillstånd gjordes permanent. Att flyktingpolitiken ska fortsatt vara restriktiv, gjorde Stefan Löfven tydligt i en [intervju med DN](#) den 18 augusti: "En sak ska vi vara väldigt klara över: vi ska aldrig tillbaka till 2015."

Vänsterpartiet är det enda partiet som stått emot den rasistiska flyktingpolitiken och de inskränkningar som gjorts sedan 2015. Men samtidigt måste det påpekas att Vänsterpartiet inte står utan skuld i Sveriges roll i det helvete som nu plågar Mellanöstern och Asien. De röstade för den svenska insatsen i december 2001 och röstade för en förlängning av insatsen ytterligare tre tillfällen. När revolutionen i Libyen urartade i ett inbördeskrig 2011 röstade man för den så kallade flygförbuds zonen – en förevändning för imperialistiska bombningar.

Det visar på hur partiet alltför lätt luras av att USA eller någon annan stormakt slänger sig med ord som "fred", "demokrati" eller "FN-sanktionerad" för att motivera imperialistiska krig. Vänsterpartiet har alltför länge haft illusioner i FN. Men FN är inget annat än de samlade imperialistmakternas organ. Om FN kan sanktionera eller till och med leda ett militärt angrepp visar det bara att de huvudsakliga imperialistmakternas intressen för stunden sammanfaller.

Många för nu fram parollen om fred. Men som Hoola Bandoola Band en gång sjöng: "är det verkligen fred vi vill ha, till varje tänkbart pris?" Fred med vem? Under vilken regim ska fred slutas? Ytterligare en lydregim till USA eller någon annan imperialistmakt – eller är det kanske fred under talibanerna? Den regim USA tillsatte visade sig vara så korrupt och så hatad att ingen var beredd att försvara den när talibanerna inledde sin blixtoffensiv. Imperialisternas fred i Afghanistan är synonymt med fortsatt instabilitet, lidande och fattigdom för massorna.

Det som behövs är inte någon abstrakt "fred", utan en revolutionär kamp mot talibanerna och mot imperialismen. De afghanska massorna kan inte sätta sin tillit till någon kapitalistisk regim, varken de regionala imperialisterna som Iran, Saudiarabien eller Pakistan, och inte heller Ryssland, USA och EU.

Det är svenska revolutionärers plikt att stötta de afghanska massornas kamp. Vi kan inte stötta någon imperialistmakt, deras samarbetsorgan FN, eller en uppgörelse med talibanerna. I första hand måste vi avslöja vår egen härskande klass, den svenska imperialismens brott och hyckleri. I detta borde Vänsterpartiet ställa sig i frontlinjen och omedelbart kräva:

- Refugees welcome: låt kapitalisterna betala!
- Ingen uppgörelse med talibanerna, mot all imperialistisk inblandning i Afghanistan.
- Stoppa vapenexporten – inget stöd till världens alla ruttna regimer!
- Nej till Nato – kamp mot imperialisternas krig.
- Revolutionär kamp mot både imperialister och talibaner!

Kampen mot terrorn, krigen, fattigdomen och rasismen kräver en revolutionär lösning. I Sverige, i Afghanistan, i vartenda land på jorden, måste vi ta strid för att avskaffa kapitalismen.